

цій, політичних факторів, особливостей конкретно-історическої стадії розвитку на процес її формування і удосконалення.

Список використаних джерел:

1. Dollar D., Wolf E. The Global Competitive // Journal of International Economics. 2003. № 27 (3 – 4). Oxford university press. P. 199 – 220.
2. Dunn M. The Economic of Modern Manufacturing: Technology, Strategy and Organization // American Economic Review. 1990. № 80. – P. 511 – 528.
3. Любимцева С.В. Трансформація економічних систем / С.В.Любимцева. – М.: Економіст, 2003. – С. 57.

О. Орехова, д-р екон. наук, проф.

Волзький інститут економіки, педагогіки і права, Росія

**МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА**

У статті з позиції системного підходу розкрито поняття і структура конкурентоспроможності національного господарства, охарактеризовано місце національного господарства Росії в глобальному рейтингу конкурентоспроможності.

Ключові слова: конкурентоспроможність національного господарства; рейтинг глобальної конкурентоспроможності.

E. Orekhova, Doctor of Economics, Professor

Volga Institute of Economy, pedagogy and law, Russia

**METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE STUDY
OF THE COMPETITIVENESS OF THE NATIONAL ECONOMY**

In this article the concept and structure of the competitiveness of the national economy are revealed from the perspective of systematic approach, the place of national economy of Russia in the global competitiveness index is characterized.

Keywords: competitiveness of the national economy; the rating of global competitiveness.

УДК 336.77

JEL D82; G21; G28

**А. Камінський, д-р екон. наук, проф.
КНУ імені Тараса Шевченка, Київ**

ГЕНЕЗИС ТА СТРУКТУРА СИСТЕМИ БЮРО КРЕДИТНИХ ІСТОРІЙ В УКРАЇНІ

На основі дослідження генезису та специфіки розвитку системи бюро кредитних історій обґрунтовано тезу про формування олігополістичної структури ринку кредитної звітності в Україні. Досліджено конкурентні переваги та стратегії основних гравців. Сформульовані пропозиції щодо удосконалення функціонування системи бюро в Україні.

Ключові слова: бюро кредитних історій, кредитна звітність, кредитний ризик.

Постановка проблеми. Одним з актуальних питань сучасного етапу розвитку кредитних відносин в Україні є створення повноцінної системи бюро кредитних історій. Така система, будучи важливим інфраструктурним елементом кредитного ринку, виконує важливу функцію із збору та обміну кредитною звітністю, знижуючи тим самим асиметрію інформації у відносинах між кредиторами та позичальниками. Ефективне функціонування такої системи робить кредитування більш обґрунтованим та відповідальним, що, врешті-решт, посилює фінансовий сектор економіки та робить його більш стабільним. Функціонування бюро кредитних історій знижує кредитні ризики та робить кредити більш доступними для відповідальних позичальників. В сегменті юридичних осіб це підвищує їх конкурентоспроможність.

На кредитних ринках розвинених країн практика функціонування бюро кредитних історій налічує більш ніж півтора сторічний досвід. Перші бюро виникли у другій половині XIX століття – в Австрії (1860 р.), Швеції (1890 р.), Фінляндії (1890 р.) та пізніше в інших країнах Західної Європи. Сьогодні бюро кредитних історій функціонують на кредитних ринках переважної більшості країн. При цьому організація системи бюро, її структура та функції, які вона виконує, різняться від одного ринку до іншого. В Україні розвиток системи бюро кредитних історій починається з 2005 року, має певні особливості, та обумовлює створення специфічної структури системи збору та обміну кредитної звітності. Актуальною є проблематика організації та ефективного функціонування даної системи на кредитно-

4. Могилевский В.Д. Методология систем. – М.: Экономика, 1999. – С. 27.

5. Россия в глобализирующемся мире: стратегия конкурентоспособности / Отв. ред. Д.С.Львов, Д.Е.Сорокин. – М., 2005. – С. 16.

6. Парахина В.Н., Парахин К.А. Конкурентоспособность региона как экономическая категория. // Сборник научных трудов. Серия "Экономика", вып.5. – Ставрополь: Северо-Кавказский государственный технический университет, 2002. – С. 88 – 89.

7. Всемирный экономический форум: рейтинг глобальной конкурентоспособности 2012–2013. [Электронный ресурс] // Центр гуманитарных технологий. URL: <http://gtmarket.ru/news/2012/09/05/4949> Дата обращения: 10.03.2013.

Надійшла до редакції 10.09.13

му ринку України в сучасних умовах та питання подальшого її розвитку та удосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Закордонна та вітчизняна економічна думка представлена теоретичними і практичними працями, присвяченими системам обміну кредитною звітністю та бюро кредитних історій. Вагомий внесок у дослідження кредитної звітності та її ролі у прийнятті кредитних рішень зробили зарубіжні вчені М. Міллер, Д.Рудмен, М. Статен, Т.Джапелі, М.Пагано, С.Дьянков, А.Копейкин, Н. Рогожина та інші. В Україні питання кредитної звітності досліджували Є.Невмержицький, Л.Прийдун, Ю. Куганкін, Г.Терещенко, Є.Карманов, В.Корнєєв та інші. В їх роботах досліджені інституціональні аспекти ролі кредитної звітності в сучасній фінансовій системі [1], форми організації обігу кредитних звітів в різних країнах [2]. Функції бюро кредитних історій на різних ринках, включаючи східноєвропейські, досліджувалися в [3]. Організацію та розвиток бюро кредитних історій на українському ринку досліджував Є.Невмержицький [4]. Ґрунтовний аналіз розвитку бюро в Україні представлений у [5].

Невирішені раніше частини загальної проблеми. В існуючій науковій літературі розглядаються головним чином переваги, які фінансові системи отримують від обігу кредитної звітності, а також можливості бюро кредитних історій як інфраструктурного елементу фінансової системи. Разом з тим, на кожному ринку організація системи бюро, її регулювання та функції мають специфічні особливості та можуть різнитися. Так само і в Україні ринок кредитної звітності в Україні має свої специфічні

особливості, які сформувалися в результаті генезису та прийнятих регулятивних норм. Окрім цього, український ринок динамічно розвивається, із накопиченням баз даних породжуються нові аспекти діяльності бюро кредитних історій, модифікуються одні функції та виникають нові. Все це обумовлює необхідність цілісного підходу до аналізу розвитку бюро кредитних історій в Україні, дослідження ринку кредитної звітності як системи із певною структурою, сформованою в результаті генезису. Аналіз та дослідження цієї проблематики дозволить осмислити подальший розвиток цього сегмента в Україні.

Метою статті є аналіз та дослідження проблематики розвитку системи бюро кредитних історій в Україні на основі цілісного підходу та представлення рекомендацій щодо можливостей та оптимального функціонування цього інфраструктурного елементу кредитного ринку в подальшому.

Виклад основного матеріалу дослідження. Система обміну кредитною інформацією через бюро кредитних історій включає економічні, технічні та юридичні складові. В даній статті здійснюється аналіз розвитку системи бюро кредитних історій в Україні, ґрунтуючись, перш за все, на економічній складовій. Ідентифікуємо економічні функції, які виконує інститут бюро кредитних історій. В науковій літературі обґрунтована низка економічних функцій бюро (наприклад, [1; 2]) серед яких ми виділимо наступні.

1) Зменшення ризику асиметрії інформації. Цей ризик є невід'ємною складовою кредитних відносин, тому що кредитор та позичальник знаходяться в різних інформаційних ситуаціях. Без бюро кредитних історій позичальник може прикрасувати свою кредитоспроможність та не розкривати інформацію про негативні аспекти у минулому. Це тягне за собою потенційний несприятливий вибір для кредитора та підвищує його кредитний ризик. Також позичальник може бути надмірно перекредитованим, але приховувати це від кредитора, звертаючись за новим кредитом. Зменшення асиметрії інформації за допомогою бюро кредитних історій зменшує ризик кредитора, відсікає несприятливих позичальників та дозволяє надати більш вигідні умови "гарним" позичальникам.

2) Зниження витрат на збір та аналіз інформації. Якщо на ринку відсутній інститут бюро кредитних історій, то кредиторам необхідно витратити багато зусиль на пошук інформації про позичальників з різних джерел. В якості альтернативи бюро можуть виступати так звані "чорні списки", законність їх формування та функціонування є сумнівною. Коли же існує на ринку інститут бюро кредитних історій, який зберігає інформацію про всі кредитні правочини, то здійснюючи запит в кредитне (-ні) бюро, кредитор миттєво отримає необхідну інформацію.

3) Зниження морального ризику. Неповорнення кредиту позичальником може бути обумовлено як неспроможністю це зробити з економічних причин, так і небажанням повертати кредит. В останньому випадку бюро кредитних історій породжує стимули для більш відповідального ставлення до виконання позичальником своїх зобов'язань. Інформація про кредитні правочини зберігається тривалий час (зокрема, в Україні – десять років), протягом якого позичальник з негативною кредитною історією не зможе отримати кредит в банках, що співпрацюють з бюро.

Реалізація функцій бюро на конкретному ринку може бути різною та відбиватися в принципах організації системи бюро та, відповідно, в структурі ринку. Основні відмінності в організації системи бюро лежать в таких аспектах:

1) обов'язковість чи необов'язковість передачі інформації в бюро всіма кредиторами;

2) участь чи неучасть держави в бюро кредитних історій;

3) зміст інформації, що передається користувачам бюро (тільки негативна чи негативна та позитивна);

4) необхідність згоди суб'єкта кредитної історії на передачу інформації в бюро.

В світовій практиці можна зустріти різні структури системи бюро. В США основу системи складають три великі бюро, які є приватними інституціями – Experian, TransUnion, Equifax, а також менші за об'ємами бюро, які обслуговують окремі регіони або галузі. Обмін відбувається як позитивною, так і негативною інформацією. У Німеччині бюро кредитних історій являє собою об'єднання восьми регіональних, в правовому та економічному відношенні самостійних товариств (SCHUFA). У Франції функціонує державний реєстр. В Данії, Бельгії, Іспанії, Австралії, Мексиці, Бразилії та низці інших країн відбувається обмін тільки негативною інформацією. В Росії функціонує близько 30 бюро (основних бюро п'ять, в яких міститься інформація про 95% позичальників). При цьому Центральним банком Росії створено Центральний каталог кредитних історій, який містить інформацію про те, в якому бюро знаходиться кредитна історія позичальника. В Європі у переважній більшості країн (17 проти 6) є необов'язковим характер обміну даними ([5]).

В Україні на законодавчому рівні закладена модель функціонування системи бюро кредитних історій у вигляді конкурентного середовища приватних інституцій без участі держави в системі обігу кредитної звітності (держава виступає тільки регулятором правового поля). Законодавчо система була оформлена у 2005 році із прийняттям відповідного закону [6], після цього почався розвиток бюро кредитних історій.

Генезис бюро кредитних історій в Україні, на думку автора, може бути поділений на три етапи. Перший етап являє собою запровадження на кредитному ринку бюро як інфраструктурного елементу та продовжувався з 2005 року до початку фінансової кризи в Україні (жовтень 2008 року). Цей етап характеризувався вибором технічних моделей роботи, розробкою підзаконних актів та слабким розумінням логіки взаємодії кредиторів з бюро кредитних історій. На цьому етапі кредитори не бачили вигід співпраці з бюро та побоювалися того, що через цю систему можуть бути "вкрадені" гарні позичальники.

Другий етап – фінансова криза та наступна рецесія на ринку кредитування (2008-2010 роки). Фінансова криза надала суттєвий поштовх розвитку системи бюро. Знецінення національної грошової одиниці та втрата роботи значною частиною позичальників обумовила суттєве зростання рівня простроченої заборгованості за кредитами фізичних осіб. Банки та інші кредитори переглянули своє відношення та активізували передачу інформації в бюро, що стало інструментом впливу на позичальників. Як результат, бази даних бюро суттєво наповнилися та їх інформаційна цінність значно зросла. У той же час, роздрібне кредитування в цей період практично не здійснювалося.

Третій етап розпочався у 2011 році та пов'язаний із процесами відновлення ринку роздрібного кредитування. Відмінною рисою споживчого кредитування в період з 2011 року став фокус на сегменті нецільових незабезпечених кредитів. До таких кредитів відносяться кредити з періодичними платежами, кредитні картки, експрес-кредити в магазинах тощо. Інші сегменти кредитування (іпотека, авто кредити, малий та середній бізнес, кредити юридичним особам) в після кризовий період мають обмежений потенціал росту. Так, кредитування юридичних осіб обмежено рецесією в економіці (та навіть спадом у промисловості в останні два квартали 2012 року), що звужує можливості вести прибутковий бізнес за допомогою залучення кредитних ресурсів за наявними відсотковими ставками. Те саме відноситься і до сегменту кредитування малого і середнього бізнесу.

Іпотека та автомобільне кредитування не можуть активно розвиватися через високі відсоткові ставки та малі доходи фізичних осіб. Як наслідок, ринок нецільових незабезпечених кредитів в Україні став зростати – обсяги нових таких кредитів у 2012 році склали 21,2 млрд грн. Зсув ринку у цей сегмент обумовив додаткову увагу кредиторів до можливостей бюро. В цьому сегменті значимість взаємодії з бюро кредитних бюро зростає, через необхідність швидкого розгляду кредитних апікацій та відсутність застави. Як результат, взаємодія з бюро кредитних історій стала невід'ємним атрибутом процесу кредитування фізичних осіб.

Концептуальна модель організації системи бюро кредитних історій, відображена у законодавстві України, в результаті генезису обумовила олігополістичну структуру ринку кредитної звітності, на якому діють приватні інституції без участі держави. На початок 2013 року в

Єдиному реєстрі **Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг** (регулятор системи бюро в Україні) представлено 7 бюро. Але лише три з них можна вважати "класичними", зважаючи на великі обсяги кредитних історій. Термін "класичне бюро" в даній статті автором уживано в смислі наявності у бюро великої кількості кредитних історій (декілька мільйонів) та здійснення ним бізнесу із продажу звітів з цих історій кредиторам.

На думку автора, таким можна вважати наступні три:

- ТОВ "Українське бюро кредитних історій" (УБКІ);
 - ПрАТ "Перше всеукраїнське бюро кредитних історій" (ПВБКІ);
 - ПрАТ "Міжнародне бюро кредитних історій" (МБКІ).
- Характеристики цих бюро за станом на березень 2013 року подані у Таблиці 1.

Таблиця 1. Характеристики основних бюро українського ринку

	УБКІ	ПВБКІ	МБКІ
Кількість банків-партнерів бюро	62	109	26
Кількість кредитних історій у базі даних (млн)	~ 29	~ 7,7	~ 10
Активи банків партнерів бюро (млрд грн.)	515,3	828,6	284,8
Кредити фізичним особам видані банками партнерами (млрд грн.)	61,9	98,0	60,5

*Джерело: Складено автором на основі аналізу джерел [7], [8], [9] та даних НБУ на початок 2013 року [10]

Головною характеристикою, на думку автора, є кількість кредитних історій в базі даних бюро. Саме вони формують інформаційний ресурс для кредиторів. Як видно із Таблиці 1, немає прямого взаємозв'язку між кількістю партнерів та розміром бази даних.

Бази даних вказаних бюро не є ідентичними, що обумовлюється тим, що різні бюро працюють з різними банками-партнерами, в результаті чого кредитор для отримання повної інформації (тобто для максимального зниження асиметрії інформації) вимушений співпрацювати зі всіма трьома бюро. У той же час для зниження морального ризику позичальника достатньо співпрацювати з одним бюро.

Структура системи бюро кредитних історій в Україні визначає перспективи її подальшого розвитку. Так, олігополістичність структури породжує конкуренцію між декількома приватними інституціями. На першому та другому етапах генезису бюро конкурували між собою результативністю пошуку за базою даних. Даний аспект залишається актуальним і зараз, але більшість активних кредиторів мають на сьогодні можливості робити запити до всіх трьох бюро і отримувати досить повну інформацію. Так, за оцінкою автора, на початок 2013 року близько 95% вхідного потоку позичальників вже мають кредитну історію в одному з трьох зазначених бюро. Здійснивши запит в три бюро кредитор отримує інформацію про позичальника. Виникає питання про те, чим (в яких сферах) будуть конкурувати бюро. Аналіз автора показує, що такою сферою має бути ряд продуктів та інструментів, які пропонують бюро кредиторам та суб'єктам кредитних історій. Зокрема, це можуть бути:

- інструменти верифікації позичальника за базою даних бюро;
- інструменти оцінки ймовірності дефолту позичальника (скоринги, рейтинги тощо);
- інструменти для моніторингу позичальника;
- інструменти для роботи із портфелями простроченої заборгованості;
- аналітичні продукти;
- різноманітні послуги для позичальників;
- інші.

Аналіз розвитку системи бюро на третьому етапі розвитку (з 2011 року) підтверджує висловлену тезу. Два бюро із зазначених сформували стратегії розвитку, які відбивають їх конкурентні переваги. Так, УБКІ, будучи

бюро із максимальною кількістю кредитних історій та позичальників, чії кредитні історії є в бюро, зробило акцент на розвитку взаємовідносин із суб'єктами кредитних історій. А саме, бюро запровадило послуги SMS-інформування про можливість отримання кредиту на основі кредитної історії ([7]). Позичальник (суб'єкт кредитної історії) може здійснити запит через SMS щодо своїх можливостей в отриманні споживчого кредиту, автомобільного кредиту чи іпотеки. Також, бюро пропонує послуги "Статус-контроль" та SMS-контроль, які дозволяють позичальнику відслідковувати зміни у кредитному звіті та кредитному рейтингу через SMS-повідомлення. На думку автора, така стратегія розвитку УБКІ є виправданою та відбиває його конкурентну перевагу, яка полягає у великій базі даних суб'єктів кредитних історій.

Міжнародне бюро кредитних історій, маючи стратегічного партнера Creditinfo Group, обрало стратегію, пов'язану із розвитком інноваційних рішень для систем кредитного ризик-менеджменту ([9]). Така стратегія МБКІ є виправданою через можливість використання та адаптації світових здобутків в області кредитної звітності. Саме це складає конкурентну перевагу даного бюро. У 2011-2012 роках МБКІ розробило ряд інструментів для верифікації даних позичальників, декілька видів кредитних скорингів, моніторинг та низку аналітичних продуктів.

Стратегією розвитку ПВБКІ, за оцінкою автора, є максимальне розширення кількості партнерів. Так, у 2012 році ПВБКІ уклало договори з 41 банком, через що частка банків-партнерів ПВБКІ на банківському кредитному ринку становить близько 80% ([8]). Однак, як можна побачити з Таблиці 1, кількісне зростання партнерів бюро поки не призвело до лідерських позицій в аспекті кількості кредитних історій в базі даних.

Отже, система кредитних бюро в Україні розвивається як конкурентне середовище приватних інституцій з домінуванням трьох основних гравців ринку. Розвиток такого ринку передбачає конкуренцію основних гравців, що підтверджується стратегіями розвитку основних бюро. Стратегія кожного з них відбиває конкурентні переваги, що склалися в процесі розвитку.

Разом з позитивними здобутками системи бюро в Україні є низка факторів, які стримують розвиток.

Першим таким фактором є фрагментарний характер інформації, представленої в бюро. Ця проблема має декілька аспектів. Один з них полягає в тому, що досі

не всі кредитори (у тому числі банки) передають повний обсяг інформації в бюро. Є банки, які працюють без взаємності передачі інформації: вони запитують інформацію в бюро, але не передають. Другим аспектом є розрізнений характер інформації, представлений в трьох основних бюро. Тобто кредиторам для отримання повної інформації необхідно зробити запит у три бюро та отримати інформацію узагальнити.

Фрагментація даних негативно впливає на виконання бюро своїх функцій і має якимось чином розв'язуватися. На думку автора, доцільним є регулятивне економічне стимулювання передачі інформації в бюро кредитних історій. Наприклад, регулятивна прив'язка величини резервів до наявності (відсутності) такої передачі. Розв'язання другого аспекту можливо у створенні єдиного реєстру позичальників із вказівкою того, в якому саме бюро знаходиться його кредитна історія. Такий реєстр може бути створений як за участю держави, так і в межах співпраці приватних бюро кредитних історій.

Другим фактором є відсутність доступу до низки важливих реєстрів. В першу чергу, до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів. Маючи такий доступ, кредитори отримували би об'єктивну інформацію не тільки про кредитні історії, але і про рівень доходів. Інтеграція цих двох типів інформації суттєво підвищила би якість кредитних рішень (включаючи оцінку кредитоспроможності позичальника). Автор вважає, що ініціативу в цьому напрямку мають проявити як самі бюро, так і їх регулятор.

Третім фактором є обмеженість суб'єктів кредитних історій, відносно яких накопичується інформація в бюро. На сьогодні в українських бюро домінує сегмент кредитної звітності фізичних осіб позичальників. У той же час, сегмент кредитної звітності юридичних осіб знаходиться в ембріональному стані. Важливість обміну кредитною звітністю особливо значима щодо малого та середнього бізнесу. Хоча би тому, що фізичні особи-підприємці, власники малого та середнього бізнесу можуть позичати кошти як фізичні особи, так і як підприємці. Подібне може призводити до надмірного кредитного навантаження, збільшуючи ризик дефолту. Національний банк України стимулював обмін даними з бюро кредитних історій в цьому сегменті Постановою № 23 від 25 січня 2012 року. Ця постанова зобов'язує банки класифікувати компанію-позичальника як 8 (передостанній) клас ризику, якщо банк не надав інформацію в бюро. Але неготовність банків здійснювати це призвела до відстрочення на один рік терміну дії цієї Постанови (до 1 січня 2014 року).

Четвертим фактором є обмеженість спектру користувачів бюро. На сьогодні основними користувачами виступають банки, фінансові та лізингові компанії, а також кредитні союзи. У той же час надають кредити та розстрочки оплати оператори мобільного зв'язку, телекомунікаційні компанії, компанії житлово-комунального

сектору. Взаємодія з бюро кредитних історій була би корисною як для цих компаній, так і для інших користувачів бюро. Проблема криється у неврегульованості питання співпраці з бюро у профільних законах, що регулюють діяльність компаній зазначених сегментів. Окремо слід відзначити можливість (чи необхідність) співпраці бюро кредитних історій з колекторськими компаніями. Для цього бажаним є прийняття закону, який би регулював таку діяльність.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи представлений в статті генезис системи бюро кредитних історій та аналіз структури, яка склалася, дозволяє зробити висновок, що в Україні сформувалася олігополістична модель ринку приватних інституцій з домінуванням трьох основних гравців. Ці гравці вибудовують стратегії, засновані на своїх конкурентних перевагах. Разом з тим, існує низка факторів, які стримують подальший розвиток системи бюро та перехід до наступного етапу. Розв'язок цих проблем лежить у регулятивному контексті та у розвитку економічних відносин бюро із користувачами. Новий рівень взаємодії бюро із користувачами, який може бути досягнутий після розв'язання даних проблем, дозволить зробити кредитні рішення більш відповідальними, а кредитний ризик меншим. Це, в свою чергу, дозволить знизити відсоткові ставки за кредитами, зробити їх доступнішими, та сприятиме розвитку кредитних відносин в цілому. В сегменті юридичних осіб це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності підприємств.

Список використаних джерел

1. Credit Reporting Systems and the International Economy, edited by M. Miller; Cambridge: MIT Press, 2003. – 465 pp.
2. Jappelli T. Information sharing, lending and defaults: Cross-country evidence / Jappelli T., Pagano M. // Journal of Banking & Finance, 2002. Vol. 26. – P. 2017–2045.
3. Simovic V. The impact of the functional characteristics of a credit bureau on the level of indebtedness per capita: Evidence from East European countries / Simovic V., Vaskovic V., Rankovic M. and Malinic S. // Baltic Journal of Economics, 2011, vol. 11, issue 2. – P. 101–130.
4. Невмержицький Є.І. Розвиток кредитних бюро в Україні: Автореф. дис. ... кандидата економічних наук: Розвиток кредитних бюро в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08 / Невмержицький Є.І. / Київський національний економічний університет імені В.Гетьмана. – Київ, 2011. – 20 с.
5. Кірхнер Р. Вдосконалення системи функціонування бюро кредитних історій: Основні рекомендації / Кірхнер Р., Джуччі Р., Кравчук В. – Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, 2012. – 27 с.
6. Закон України "Про організацію формування та обігу кредитних історій" від 23 червня 2005 року № 2704-15 // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32.
7. Офіційний сайт Українського бюро кредитних історій [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ubki.ua/>
8. Офіційний сайт Першого Всеукраїнського бюро кредитних історій [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.pvbki.com.
9. Офіційний сайт Міжнародного бюро кредитних історій [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://credithistory.com.ua>.
10. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/Bank_supervision/dynamics.

Надійшла до редакції 18.09.13

А. Каминский, д-р экон. наук, проф.
КНУ имени Тараса Шевченко, Киев

ГЕНЕЗИС И СТРУКТУРА СИСТЕМЫ БЮРО КРЕДИТНЫХ ИСТОРИЙ В УКРАИНЕ

На основе исследования генезиса и специфики развития системы бюро кредитных историй обосновано тезис о формировании олигополистической структуры рынка кредитной отчетности в Украине. Исследованы конкурентные преимущества и стратегии основных игроков. Сформулированы предложения о совершенствовании функционирования системы бюро в Украине.

Ключевые слова: бюро кредитных историй, кредитная отчетность, кредитный риск.

A. Kaminsky, Doctor of Economics, Professor
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

GENESIS AND STRUCTURE OF CREDIT BUREAUS SYSTEM IN UKRAINE

Based on the study of the genesis and specificity of development of credit histories bureau system the thesis about the formation of oligopolistic credit reporting market structure in Ukraine is grounded. The competitive advantages and strategies of major players are investigated. The proposals for improving of bureau system functioning in Ukraine is formulated.

Keywords: bureau of credit histories, credit reporting, credit risk.